

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**



Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Внутрішній аудит

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування, D1 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування, D Бізнес, адміністрування та право

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 8 від 02 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація		
Назва дисципліни	Внутрішній аудит	
Викладач (-і)	Василюк М.М., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування	
Контактний телефон викладача	+38(066)4653250	
Е-mail викладача	mariia.vasyliuk@cnu.edu.ua	
Формат дисципліни	Очний та заочний	
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.	
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua	
	Можливо Лінію зняти	
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/	
2. Анотація до курсу		
Дисципліна «Внутрішній аудит» є вибірковою освітньою компонентою. Вивчення дисципліни спрямоване на формування теоретичних знань і набуття практичних навичок щодо розуміння: функціонування системи внутрішнього аудиту в управлінських та бізнес-процесах; принципів і методів внутрішнього аудиту; ризик-менеджменту; оцінювання ризиків, їх оптимізацію для підвищення рівня корпоративного управління.		
3. Мета та цілі курсу		
<p><i>Мета:</i> формування у студентів системного розуміння принципів та методів внутрішнього аудиту, здатності критично оцінювати та покращувати процеси управління, ризик-менеджменту та системи внутрішнього контролю у діяльності суб'єктів господарювання, зокрема щодо: виконання завдань внутрішнього аудиту, аудиту ефективності бізнес-процесів; розробки антикризових заходів служби внутрішнього аудиту, що сприятимуть ухваленню альтернативних управлінських рішень.</p> <p><i>Цілі курсу:</i> опанування студентами навичок щодо теоретичних основ та практичної методики і організації проведення внутрішнього аудиту, включаючи його стандарти, процеси та інструменти. Засвоєння: теоретичних основ відповідності внутрішнього аудиту діючим правилам та процедурам; оцінювання ефективності елементів системи внутрішнього контролю; сприяння керівництву підприємства в удосконаленні бізнес-процесів; забезпечення користувачів достовірною інформацією і підготовка пропозицій щодо вдосконалення діяльності.</p>		
4. Програмні компетентності та результати навчання		
<p><i>Компетентності:</i> Здатність розуміти концепцію функціонування системи внутрішнього аудиту та методи оцінки ефективності бізнес-процесів. Вміння розробляти та здійснювати плани та програми проведення внутрішнього аудиту. Здатність здійснювати аудит ефективності управлінських процесів та виконання нормативних вимог. Вміння формувати аудиторські звіти та інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.</p> <p><i>Програмні результати навчання:</i> Розуміти організаційно-економічний механізм управління та оцінювати ефективність прийнятих рішень. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності, недосягнення управлінських цілей, недотримання законодавства. Розробляти план внутрішнього аудиту з урахуванням оцінки ризиків в умовах постійних змін бізнес-середовища. Документувати результати внутрішнього аудиту, розробляти аудиторські звіти та формувати рекомендації щодо підвищення рівня управлінських рішень.</p>		
5. Організація навчання		
Обсяг курсу – 90 год.		
Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни	
6	071 Облік і Оподаткування, D1 Облік і оподаткування	третій	вибіркова	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема, план		Кількість годин (денна форма здобуття освіти/заочна форма здобуття освіти)		
		лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ТА НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1. Виникнення внутрішнього аудиту та його завдання. 2. Предмет, об'єкти і принципи внутрішнього аудиту. 3. Види внутрішнього аудиту.		2/1	1/-	6/8
ТЕМА 2. РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1. Професійні організації внутрішніх аудиторів. 2. Міжнародні стандарти внутрішнього аудиту. 3. Нормативно-правове регулювання внутрішнього аудиту в Україні.		2/-	1/-	10/10
ТЕМА 3. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПРАКТИКИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1. Кодекс професійної етики внутрішнього аудитора. 2. Стандарти якісних характеристик. 3. Стандарти діяльності.		2/-	2/1	8/10
ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТВОРЕННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1. Загальні вимоги до організації функціонування служби внутрішнього аудиту. 2. Функціональні обов'язки служби внутрішнього аудиту. 3. Підходи до реалізації функції внутрішнього аудиту.		2/1	2/-	8/10
ТЕМА 5. ПЛАНУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ 1. Визначення цілей та завдань внутрішнього аудиту. 2. Розробка стратегічного плану та визначення пріоритетних напрямів внутрішнього аудиту. 3. Розробка поточного плану внутрішнього аудиту та складання робочої програми аудиторського завдання. 4. Постійне вдосконалення процесу планування аудиту.		2/1	2/1	8/12
ТЕМА 6. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ 1. Методичні засади проведення внутрішнього аудиту. 2. Методика аудиту системи внутрішнього контролю бізнес-процесів. 3. Аудиторські докази у внутрішньому аудиті і оцінка ризиків помилок та шахрайства.		2/1	2/-	6/10
ТЕМА 7. ПРОЦЕДУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ДОКУМЕНТУВАННЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ 1. Загальні вимоги до документації внутрішнього аудиту. 2. Робочі документи внутрішнього аудитора. 3. Звітність внутрішнього аудитора.		2/1	2/1	8/10

ТЕМА 8. ОРГАНІЗАЦІЯ КОМУНІКАТИВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У СФЕРІ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ			
1. Взаємодія служби внутрішнього аудиту з найвищим управлінським персоналом..			
2. Комунікативні зв'язки внутрішніх аудиторів з іншими структурними підрозділами.			
3. Взаємодія внутрішніх аудиторів з органами державної влади.			
	2/1	2/1	6/10
Разом	16/6	14/4	60/80
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання 100 бальна: бали накопичуються за різні види робіт протягом навчального процесу, а підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному занятті.</p> <p>Зараховано – “відмінно” 90-100 балів (А – за шкалою ECTS) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано – “добре” 70-89 балів (за шкалою ECTS: 80-89 – В; 70-79 – С) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв'язках;</p> <p>Зараховано – “задовільно” 50-69 балів (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50-59 - E) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>Незараховано - менше 50 балів (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 - F)– студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Система оцінювання навчальної дисципліни включає два види контролю: поточний і підсумковий.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> -поточне оцінювання – 65 балів (усні відповіді, розв'язання практичних ситуацій, тести, контрольна робота). -самостійна робота – 35 балів (індивідуальне завдання та тести КСР). <p>За кожен вид робіт студент отримує оцінку в 100 бальній шкалі.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb; “Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника” URL: https://surl.li/dxovqb).</p>		
	<p>Студент виконує одну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння студентами теоретичних положень курсу (студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої контрольної роботи та захищають під час останнього практичного заняття). У разі відсутності здобувача при написанні</p>		

	контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичні навички з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінки за практичне заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи здобувача освіти, що відводиться на вивчення дисципліни "Внутрішній аудит" складає 60 годин для денної форми здобуття освіти та 80 год - для заочної форми здобуття освіти. Здобувачам освіти пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://d-learn.pnu.edu.ua). Згідно графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою здобувач проходить тестування на платформі дистанційного навчання.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод). Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ), які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.
Умови допуску до підсумкового контролю	Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.
Підсумковий контроль	Форма контролю: залік (виставляється на підставі результатів поточного контролю (виконання практичних завдань, контрольної роботи, самостійної роботи здобувача освіти).

7. Політика курсу

Письмові роботи: здобувач повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Здобувач опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання у визначений для контролю самостійної роботи період згідно графіку навчального процесу.

Академічну заборгованість здобувач здає відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Академічна доброчесність: очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Списування під час контрольних робіт та екзамену є недопустимими. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять: відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях. Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

Неформальна освіта: у здобувачів є можливість отримати додаткові бали до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Coursera, Prometheus (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють знання з дисципліни "Внутрішній аудит". Попередньо здобувач освіти повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: mariia.vasyliuk@cnu.edu.ua).

Результати неформальної освіти визнаються згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://surl.li/xpioew>).

При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: <https://surl.li/zntjkk>).

8. Рекомендована література та інші джерела

1. Постанова Кабінету Міністрів України № 1001 від 28.09.2011 «Деякі питання здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1001-2011-%D0%BF#Text>
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>
3. Про затвердження Кодексу етики працівників підрозділу внутрішнього аудиту : Наказ МФУ України від 29.09.2011 р. № 1217 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1195-11>
4. Про затвердження Стандартів внутрішнього аудиту: Наказ Міністерства фінансів України від 04.10.2011 р. № 1247. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1219-11>
5. Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту (Стандарти).URL:<https://na.theiaa.org/translations/PublicDocuments/IPPF-Standards-2017-Ukrainian.pdf>.
6. Кодекс етики Інституту внутрішніх аудиторів URL : <http://iaua.org/wp-content/uploads/2013/10/Code-of-Ethics-Ukrainian.pdf>
7. Бержанір І.А. Організація і методика аудиту: навч. посіб. для закладів вищої освіти / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань: ВПЦ «Візаві», 2022. 326 с.
8. Василюк М.М., Івасюк Н.Б. (2025) Аудиторська документація та професійна відповідальність: гармонізація з міжнародними стандартами. Причорноморські економічні студії. Випуск 95. URL: <https://bses.in.ua/uk/95-2025>
9. Василюк М.М., Васильченко С.М. Формування механізму контролю за результатами діяльності органів місцевого самоврядування // «Регіональна економіка та управління», 2021. Вип. 4 (34). С.15-18.
10. Василюк М.М., Баланюк І.Ф., Сас Л.С., Кузьмін Т.Л., Пухличенко І.Ю. Проблеми формування механізму реалізації норм професійної етики у практиці вітчизняного обліку і аудиту. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки», № 2 (116) (2025). С.112-117. URL: <https://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/358/340>
11. Гайдучок, Т., & Івашко, Т. (2024). Оптимізація внутрішнього контролю витрат сільськогосподарських підприємств: ключові підходи та практичні рекомендації. *Scientific Collection «InterConf+»*, (47(209), 110–121.
12. Максимчук І.А., Уманець Т.М. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах: ризик-орієнтований підхід. Економіка. Фінанси. Право. №8/2021. С.19-24.
13. Облік і аудит: навч. посібник / Т.М.Ковальчук, І.І.Никифорак; за ред. Т.М.Ковальчук. Вид. 2-ге, доп. та перероб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 316 с.
14. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит. Практикум. - К.: ЦУЛ, 2022. 416 с.
15. Редько О. Ю., Каменська Т. О. Внутрішній контроль і аудит в управлінні : практичний посібник. Київ : НЦОА , 2023. 136с.
16. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т., Рагуліна М.М. Внутрішній аудит : Навч. посібник. Вид. 5-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2022. 390 с.
17. Трохановський В.Д., Василюк М. М. Внутрішній аудит в системі управління грантовою діяльністю закладів вищої освіти // Ефективна економіка. № 10 (2024). DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.18-25>

18. Federation of Accountants (IFAC) – The International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). 2020. URL: <https://www.iaasb.org/projects/quality-control>
19. Institute of Internal Auditors Ukraine (IIA Ukraine). Annual Review 2024: Development of the Internal Audit Profession in Ukraine. Kyiv: IIA Ukraine, 2024. URL: <https://iia.org.ua/>
20. Офіційний сайт Інституту внутрішніх аудиторів України. URL : <https://iia-ua.org/?tag=%D1%96%D0%B2%D0%B0%D1%83>
21. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL : <http://www.minfm.gov.ua>
22. Офіційний сайт Асоціації бухгалтерів і аудиторів. URL : <http://www.uacaa.org>
23. Спеціалізований інформаційно-аналітичний ресурс для бухгалтерів, аудиторів. URL : <http://www.ukr.buhgalter.com.ua>

Викладач  Марія ВАСИЛЮК